

Samningur um útlvarpsþjónustu í almannabágu

Menntamálaráðuneyti annars vegar og **Ríkisútlvarpið ohf. (RÚV)** hins vegar gera með sér svofelldan

samning

um útlvarpsþjónustu Ríkisútlvarpsins ohf. í almannabágu skv. 2. og 3. gr. laga um Ríkisútlvarpið ohf., nr. XX/2006.

1. gr.

Almennt um samninginn

Markmiðið með samningnum er að lýsa nánar tilgangi og hlutverki RÚV og þeim kröfum sem gerðar eru til félagsins á grundvelli laganna. Í samningnum er útlvarpsþjónusta í almannabágu skilgreind, m.a. til að afmarka hana frá annarri starfsemi á fjölmiðla- og samkeppnismarkaði.

RÚV gegnir mikilvægu hlutverki í íslensku samfélagi. Áhersla skal lögð á að miðla íslenskrri menningu og skal RÚV vera vettvangur lýðræðislegrar umræðu.

2. gr.

Almennt um útlvarpsþjónustu í almannabágu

Útlvarpsþjónusta RÚV í almannabágu felst í miðlun texta, hljóðs og mynda. RÚV ber að uppfylla menningarlegar, þjóðfélagslegar og lýðræðislegar þarfir í íslensku samfélagi með þeim tæknilegu aðferðum sem hagkvæmt er að nota hverju sinni.

RÚV skal með vönduðum hætti miðla fréttum, upplýsingum, menningarefni, fræðsluefni, íþróttum og afþreyingu.

RÚV skal leggja rækt við íslenska tungu, sögu og menningu. Það skal reyna til hins ýtrasta að miðla íslensku máli þannig að hlustendur, lesendur og áhorfendur geti treyst því að tal og texti sé ávallt á lýtalausri íslensku.

RÚV skal hafa frumkvæði að því að miðla íslenskrri menningu, listum og menningararfi. Félagið skal leitast við að virkja aðra til samstarfs með það að markmiði að efla slíka miðlun.

RÚV skal ávallt flytja fréttir og fréttatengt efni af sanngirni og hlutlægni. Halda skal í heiðri lýðræðislegar grundvallarreglur og mannréttindi og frelsi til orðs og skoðana. Fjalla skal um umdeild mál í þjóðfélagsumræðunni af nákvæmni og óhlutdrægni.

RÚV skal veita fötluðum aðgang að útlvarpsþjónustu í almannabágu með því að nýta tæknimöguleika, s.s. með textun á sjónvarpsefni, með textavarpi og á vefsvæði sínu. Fjöldi textaðra klukkustunda skal aukast að lágmarki um 100% frá upphafi samningstímabilsins til loka þess (úr 167 klst. í 334 klst.). Stefnt skal að því að öll forunnin innlend dagskrá verði textuð í lok samningstímabilsins. Þá skal hlutfall útsendinga á táknmáli vera a.m.k. hið sama og við upphaf samningstímabilsins. Einnig skal táknmálstúlkun fylgja sjónvarpsumræðum í aðdraganda kosninga.

RÚV skal miðla efni sem höfðar til ólíkra hópa þjóðfélagsins. Efnið skal endurspegla margbreytileika menningar á Íslandi, lífsviðhorf og lífsskilyrði fólks í öllum landshlutum.

RÚV skal fjalla um fjölþjóðlegt samfélag á Íslandi. Þá skal RÚV leitast við að sinna þörfum íbúa frá öðrum löndum m.a. með fréttum og upplýsingum á erlendu tungumáli.

RÚV skal nýta nýjustu tækni í útsendingum og þjónustu hverju sinni til að auðvelda notendum aðgang að útvarpsþjónustu í almannabágu.

Útsending RÚV skal vera a.m.k. tvær hljóðvarpsdagskrár og ein sjónvarpsdagskrá auk svæðisútvarps árið um kring. RÚV skal hafa frumkvæði að því að nýta nýja tækni til útsendinga.

RÚV skal setja sér dagskrárstefnu er taki til allra sviða miðlunar. Í þeirri stefnu skulu koma fram áherslur stofnunarinnar í efni dagskrár og þjónustu við notendur.

Útvarpsstjóri skal setja reglur um ritstjórnarlegt sjálfstæði fréttastofu. Reglurnar skulu samdar í samráði við félag fréttamanna á RÚV. Í reglunum skal m.a. fjallað um: starfsskilyrði stjórnenda fréttastofu og fréttamanna við að framfylgja dagskrárstefnu útvarpsstöðvarinnar; starfshætti sem ætlað er að tryggja ritstjórnarlegt sjálfstæði fréttamanna gagnvart eigendum útvarpsstöðvarinnar; skilyrði áminningar og brottvikningar fréttamanna.

RÚV skal móta reglur um móttöku erinda sem lúta að útvarpsþjónustu í almannabágu og hvernig afgreiðslu slíkra erinda skuli háttað.

RÚV skal leitast við að kanna með reglubundnum hætti viðhorf almennings til dagskrárefnis og efnistaka með það fyrir augum að geta lagað dagskrá sína sem best að þörfum og óskum almennings í landinu.

Útvarpsþjónusta í almannabágu á veraldarvefnum

RÚV skal miðla m.a. fréttum, fræðsluefni, dagskrá og upplýsingum um einstaka dagskrárliði á vefsvæði sínu eftir því sem réttindi leyfa. Á vefsvæði RÚV skal veita ýmiss konar þjónustu í því skyni að notendur hafi ávallt greiðan aðgang að því efni sem til er.

Útvarpsþjónusta í almannabágu á textavarpinu

Í textavarpni skal miðla m.a. fréttum, textun á efni, dagskrá og upplýsingum um dagskrá og einstaka dagskrárliði.

3. gr.

Sjónvarps- og hljóðvarpsefni

Íslenskt efni

RÚV skal leggja áherslu á íslenskt sjónvarpsefni og skal hlutfall þess á kjörtíma, á milli kl. 19.00 og 23.00, vera 65% við lok samningstímans sem er tæplega 50% aukning frá árinu 2005 en þá var hlutfallið 44%.

RÚV er skylt að senda út fréttir og fréttatengt efni í sjónvarpi á tímabilinu milli kl. 17.00 og 24.00 alla daga ársins nema á aðfangadag jóla og á gamlársgang þegar heimilt er að flytja fréttir fyrir kl. 17.00. Skal útsendingartími innlendra og erlendra fréttanna eigi vera skemmri að jafnaði á samningstímanum en hann er við upphaf samningstímabilsins. Þá skal RÚV senda reglulega út fréttir í hljóðvarpi allan daginn alla daga ársins.

RÚV er skylt að senda út fréttir á táknmáli alla daga ársins.

RÚV skal bjóða upp á svæðisbundnar útsendingar á efni, þ.m.t. fréttir, menningu, afþreyingu og listir til að þjóna betur íbúum á landinu öllu.

RÚV skal senda út fræðsluefni og heimildarþætti. Þá skal RÚV leggja metnað sinn í að nota ólíka tækni og margmiðlun til að koma á framfæri fréttum og fræðsluefni til almennings.

RÚV skal halda úti dagskrá í hljóðvarpi með unnu dagskrárefni og skal hún ekki minnka að umfangi á samningstímanum. Þar skal sent út fjölbreytt menningarefni, fræðsluefni, barnaefni, fréttir og fréttatengt efni og umfjöllun um samfélagsleg málefni.

RÚV skal hafa frumkvæði að því kynna íslenska tónlist og miðla henni í hljóðvarpi.

Börn og ungmenni

RÚV skal á hverjum degi senda út vandað skemmti- og fræðsluefni fyrir börn og unglinga. Leggja skal áherslu á íslenskt barnaefni og talsetja skal erlent barnaefni fyrir yngsta aldurshópinn í sjónvarpi. Skal efnið að lágmarki vera það sama og við upphaf samningstímabilsins eða um 550 klst.

RÚV skal leitast við að taka tillit til hagsmuna barna áður en teknar eru ákvarðanir um birtingu auglýsinga þar sem auglýstar er vörur eða þjónusta ætluð börnum.

RÚV skal gæta þess að ekki séu sendir út þættir eða kvikmyndir sem geta skaðað eða haft slæm áhrif á þroska barna, s.s. efni þar sem sýnt er djarft eða ofbeldisfullt efni á þeim tíma sem ætla má að börn séu að horfa á sjónvarp. Þá skal ekki sýna brot úr slíkum þáttum eða kvikmyndum á daginn og fyrripart kvölds þegar ætla má að börn séu að horfa á sjónvarp. Þegar slíkt dagskrárefni er sent út skal fara á undan því munnleg viðvörðun eða það auðkennt með sjónrænu merki allan þann tíma sem útsendingin stendur yfir.

Nýsköpun í dagskrárgerð

RÚV skal vera vettvangur nýsköpunar í dagskrárgerð. RÚV skal styrkja og efla sjónvarpsþátta-, kvikmynda- og heimildarmyndagerð með því að kaupa og sýna efni frá sjálfstæðum framleiðendum. RÚV skal gerast kaupandi eða meðframleiðandi að leiknu sjónvarpsefni, kvikmyndum, heimildamyndum eða öðru sjónvarpsefni og verja til þess að lágmarki 150 millj. kr. á ári frá og með árinu 2008. Árið 2009 hækkar upphæðin í 200 millj. kr. og verður við lok samningstímabilsins 250 millj.kr.

Erlent efni

RÚV skal leggja áherslu á sjónvarpsefni á Norðurlandamálum og skal efnið að jafnaði vera að lágmarki 5% af útsendu efni.

RÚV skal hafa frumkvæði að því kynna og sýna þætti og kvikmyndir frá öðrum ríkjum Evrópu svo og kvikmyndir frá öðrum heimshlutum sem lítið hafa verið kynntar hér á landi.

Annað dagskrárefni

RÚV skal fjalla um, útvarpa og sýna frá menningarviðburðum bæði innan lands og erlendis. Skal menningarumfjöllun vera að lágmarki hin sama í mínútum talið og við upphaf samningstímabilsins í hljóðvarpi og sjónvarpi.

RÚV skal segja fréttir af, útvarpa og sýna frá íþróttaviðburðum bæði innan lands og erlendis og gæta jafnræðis milli íþróttagreina eins og kostur er.

RÚV skal senda út fjölbreytt íslenskt og erlent skemmtiefni fyrir ólíka aldurs- og þjóðfélagshópa.

Almennt um dagskrárefni

RÚV skal gæta jafnræðis milli kynja í fréttaumfjöllun, almennu dagskrárefni og í umfjöllun um íþróttir og íþróttaviðburði eftir því sem kostur er.

Kappkosta skal að tryggja gæði og fjölbreytni dagskrárefnis.

Dagskrárefni á RÚV má ekki með nokkru móti hvetja til fordóma eða haturs á grundvelli kynþáttar, kynferðis, þjóðernis, trúar eða kynhneigðar.

Menningararfur

RÚV skal sjá til þess að frumflutt dagskrárefni verði varðveitt til frambúðar. RÚV skal auk þess varðveita myndir, hljóð og texta sem ætla má að hafi menningarsögulegt gildi auk efnis sem dæmigert er fyrir efnisframleiðslu RÚV á hverjum tíma og heyrir ekki sérstaklega undir lög um skylduskil til safna, nr. 20/2002. RÚV getur með sérstökum samningi falið annarri stofnun að varðveita dagskrárefnið með viðeigandi hætti.

RÚV skal gera ráðstafanir til að hljóðrit og myndir ásamt handritum sé aðgengilegt almenningi eftir því sem við á, hvort heldur gegn gjaldi eða endurgjaldslaust.

RÚV skal gera áætlun um að koma eldra efni, t.d. á plötum, segulböndum og filmum, yfir á aðgengilegt form til geymslu og til framtíðarnotkunar á efninu. Skal RÚV birta þá áætlun eigi síðar en 31. desember 2007.

RÚV skal gert að varðveita sögulegar minjar, svo sem búninga, leiktjöld, útsendingatæki o.fl., sem ætla má að hafi menningarsögulegt gildi. RÚV getur með sérstökum samningi falið annarri stofnun að varðveita minjarnar með viðeigandi hætti.

RÚV er óheimilt að selja frá sér verðmæti sem hafa menningarlegt og sögulegt gildi fyrir íslensku þjóðina og varðveitt eru hjá félaginu. Þá er RÚV óheimilt að selja eða

farga útsendu efni og minjum sem félaginu þykir ekki ástæða til að geyma án samþykkis menntamálaráðuneytis og án þess að bjóða það þar til bærum stofnunum til varðveislu.

Stefnt verður að því á samningstímanum að ná heildarsamkomulagi við rétthafa um víðtækari notkun á eldra safnaefni til að gera það aðgengilegra almenningi.

4. gr.

Alþjónusta

RÚV er skylt að veita öllum landsmönnum og lögaðilum almannajónustu. Félagið skal senda út dagskrá hljóðvarps og sjónvarps til alls landsins og næstu miða að ekki minna umfangi en gert er í dag. Skulu landsmenn og lögaðilar hafa aðgang að dagskrá og efni í sjónvarpi, hljóðvarpi, á vefsvæði og eftir öðrum leiðum sem RÚV notar við miðlun á almannajónustuefni sínu.

RÚV skal að lágmarki senda út sjónvarpsdagskrá í 7 klukkustundir á dag. Þá skal önnur hljóðvarpsdagskráin vera send út að lágmarki 18 klukkustundir á sólarhring og hina skal senda út allan sólarhringinn. Með útsendri dagskrá er hér átt við skipulagða flutningsröð viðfangsefna sem undirbúin eru eða flutt af starfsmönnum hljóðvarps- eða sjónvarpsstöðvar og miðlað er til hlustenda eða áhorfenda.

Nú er lokið útboði á UHF tíðnisviðinu og hafinn undirbúningur að uppbyggingu á stafrænu sjónvarpi um allt land. Þá eru fyrirhugaðar sjónvarpssendingar RÚV á gervihnetti. Skal gerður sérstakur samningur milli RÚV og menntamálaráðuneytis um útbreiðslu og þjónustu í stafrænu hljóðvarpi og sjónvarpi fyrir 31. desember 2007.

Í samningnum skal koma fram:

- Hvaða tækni RÚV hyggst nota til að ná til allra landsmanna.
- Hvaða tímaramma RÚV setur sér í útbreiðslu á stafrænu hljóðvarpi og sjónvarpi.
- Hvernig RÚV hyggst hvetja alla landsmenn til að skipta úr hliðrænni yfir í stafræna tækni áður en slökkt verður á hliðrænum hljóðvarps- og sjónvarpsútsendingum hér á landi.
- Hvort RÚV hyggst byggja upp eigið dreifikerfi, nota dreifikerfi annarra eða efna til samstarfs um dreifingu með öðrum hætti.
- Upplýsingar um fyrirhugaða þjónustu í grafísku þjónustuviðmóti í stafrænu sjónvarpi.
- Hvort og þá hvaða gagnvirka þjónustu RÚV hyggst veita í stafrænu sjónvarpi.
- Hvaða áform RÚV hefur í útsendingum á breiðtjaldi og háskerpu.

Öryggisþjónusta

RÚV er skylt að koma á framfæri tilkynningum frá almannavörnum, löggæslu, slysavarnafélögum eða hjálparsveitum og gera hlé á auglýstri dagskrá ef brýna nauðsyn ber til og almannaheill krefst. RÚV reynir til hins ýtrasta að gera ráðstafanir til að útsending geti ætíð verið samfelld.

5. gr.

Fjármál

RÚV skal hafa að leiðarljósi að reka metnaðarfulla útvarpsþjónustu í almannapágu fyrir móttækið ríkisframlag. Þau markmið sem lögð eru til grundvallar í samningnum byggjast á þeirri forsendu að tekjur RÚV lækki ekki á tímabilinu.

RÚV skal gæta jafnræðis gagnvart viðskiptamönnum félagsins. Afsláttarkjör fyrir kostunaraðila og auglýsendur skulu vera gagnsæ og standa öllum viðskiptamönnum til boða fyrir sambærilegt umfang viðskipta.

RÚV skal halda kostnaðar- og verkbókhald yfir aðföng, framleiðslu og útsendingu dagskrárliða og hagnýtingu annars efnis sem miðlað er til almennings þannig að uppfylltar séu kröfur um gagnsæi sem fram koma í reglugerð um aðskilið bókhald hjá fyrirtækjum sem veitt eru sérstök réttindi eða einkaréttur, eða falið er að veita þjónustu er hefur almenna efnahagslega þýðingu, skv. 59. gr. laga nr. 2/1993, um Evrópska efnahagssvæðið, og stunda einnig aðra starfsemi nr. 214/2006, sbr. ákvæði 24C.6.3.2(1) í leiðbeinandi reglum ríkisstyrkja- og samkeppnisdeildar Eftirlitsstofnunar EFTA um útvarpsþjónustu í almannapágu. Þess skal sérstaklega gætt að haldið sé aðskildum tekju- og kostnaðarliðum vegna þeirrar starfsemi sem fellur undir útvarpsþjónustu í almannapágu annar vegar og starfsemi sem flokka má sem samkeppnisrekstur hins vegar.

RÚV skal árlega, jafnskjótt og ársuppgjör liggur fyrir, skila upplýsingum til ráðuneytisins um tekjur RÚV á næstliðnu ári að frádregnum kostnaði, annars vegar af útvarpsþjónustu í almannapágu og hins vegar af þeim hluta starfseminnar sem telst vera í samkeppnisrekstri. Á grundvelli þeirra upplýsinga skal RÚV leggja fram rekstraráætlun um ætlaða tekjuþörf til að standa undir kostnaði við útvarpsþjónustu í almannapágu, sbr. 5. gr. laga um Ríkisútvarpið ohf.

RÚV skal gæta þess að kostnaðar- og verkbókhald fyrirtækisins uppfylli kröfur þær sem fram koma í 14. gr. samkeppnislaga, nr. 44/2005, einkum að því er varðar aðskilnað tekna og útgjalda af útvarpsþjónustu í almannapágu og samkeppnisrekstri. Skal þannig komið í veg fyrir undirboð RÚV á auglýsingamarkaði og niðurgreiðslu á samkeppnisrekstri með tekjum frá útvarpsþjónustu í almannapágu. Þess skal gætt að viðskiptaleg hagnýting efnis sem framleitt hefur verið í útvarpsþjónustu í almannapágu fari fram á markaðslegum forsendum. Fjárhagsleg tengsl við dótturfyrirtæki skulu fara fram á markaðslegum forsendum.

6. gr.

Eftirlit og upplýsingagjöf

RÚV skal lúta eftirliti ríkisendurskoðanda og veita honum allar nauðsynlegar upplýsingar til að sannreyna megi hvernig RÚV uppfyllir skyldur sínar samkvæmt leiðbeinandi reglum ríkisstyrkja- og samkeppnisdeildar Eftirlitsstofnunar EFTA um útvarpsþjónustu í almannapágu, útg. 23. apríl 2004, einkum skyldur samkvæmt ákvæðum: 24C.6.2, 24C.6.3.2(1), 24C.6.3.3(1) og 24C.6.3.3(4). (sjá fylgiskjal með samningi þessum.)

RÚV skal sérstaklega láta ríkisendurskoðanda í té upplýsingar til að sannreyna megi gagnsæi og hlutlæga kostnaðargreiningu á almannapjónustuhlutverki RÚV, byggða á

ársreikningi næstliðins árs, að teknu tilliti til tekna að frádregnum kostnaði við þann hluta starfsemi RÚV sem fellur undir samkeppnisrekstur.

RÚV skal á hverjum tíma eftir því sem Samkeppniseftirlitið eða ríkisendurskoðandi óskar eftir, veita allar nauðsynlegar upplýsingar til að sannreyna megi hvort RÚV uppfylli skyldur skv. 14. gr. samkeppnislaga, nr. 44/2005. Í því skyni skal RÚV koma upp nákvæmu verkþátta- og kostnaðargreiningarkerfi, þannig að hægt sé að skilgreina nákvæmlega kostnað við efnisgerð.

RÚV er enn fremur skylt að veita öllum þeim sem óska upplýsinga um starfsemi fyrirtækisins í samræmi við upplýsingalög, nr. 50/1996.

7. gr.

Kynning á starfsemi RÚV

RÚV skal á hverju ári taka á móti nemendum af fjölmiðlabrautum í framhaldsskólum og háskólum í starfskynningu til að kynna þeim starfsemi RÚV.

8. gr.

Ársskýrsla

RÚV er skylt að afhenda menntamálaráðuneytinu ársskýrslu þar sem fram kemur:

- Ársreikningur félagsins sem uppfyllir ákvæði laga um ársreikninga, nr. 3/2006, ásamt skýrslu endurskoðenda þar sem gerð er grein fyrir tekjum RÚV að frádregnum kostnaði, annars vegar af útvarpsþjónustu í almannabágu og hins vegar af þeim hluta starfseminnar sem telst vera í samkeppnisrekstri.
- Upplýsingar um hvernig RÚV hefur sinnt útvarpsþjónustu í almannabágu.
- Tölulegar upplýsingar um hlutfall, flokkun og uppruna efnis í hljóðvarpi og sjónvarpi.
- Tölulegar upplýsingar um íslenskt leikið dagskrárefni í hljóðvarpi og sjónvarpi.
- Upplýsingar um verkefni sem RÚV hefur verið kaupandi eða meðframleiðandi að og hversu miklum fjármunum félagið hefur varið til þeirra.
- Tölulegar upplýsingar um textun innlands dagskrárefnis.
- Tölulegar upplýsingar um útsendingu á íslenskri tónlist.
- Umfang svæðisstöðva.
- Fyrirhugaðar breytingar á ritstjórnarstefnu.
- Framkvæmd dagskrár- og fréttastefnu.
- Greinargerð um viðhorf almennings eins og þau koma fram í könnunum sem RÚV lætur framkvæma eða í ábendingum og kvörtunum til stofnunarinnar sjálfrar. Þá skal gera grein fyrir því hvernig brugðist hefur verið við eða bregðast skuli við framangreindu.

9. gr.

Endurskoðunarákvæði og gildistími

Aðilar skulu funda árlega um efni og framkvæmd samnings þessa og sameiginlegar áherslur og markmiðssetningu. Sé talin ástæða til skulu samningsaðilar gera breytingar á samningi þessum er fram komi í sérstökum viðauka.

Samningur þessi gildir frá 1. XX 2006 til 1. XX 2011.

Reykjavík, XX. XXXX 2006

F. h. menntamálaráðuneytis

F. h. Ríkisútvarpsins ohf.
